

Ajatuksia Nuorison Kasvatuksesta

“Hyviä lapsia saada voisi, jos itse vanhemmat hyviä oisi.”

Goethe.

NUORISOLLE kuuluu tulevaisuus! Oikein sanottu. Nuoriso on kansan toivo. Nuorison henkiseen ja ruumiilliseen terveyteen perustuu kansan vastaisuus, ihmiskunnan tulevaisuus. Ja siihen perustuu luokkamme monet työläisvanhemmat ja näistä muodostuneet työväenliikkeen erinäiset orgaanit. Tätä seikkaa vahvistaa se, että viime vuosien aikana olemme nähneet lainattavan entistä enempi huomiota nuorison kasvatukselle — luokkakasvatukselle — joukkotyöskentelynä.

Millä tavalla nuorisoa voisi kasvattaa tuloksia tuottavammin? Mitä nuorisolle pitäisi opettaa? Nämä ovat kysymyksiä, joista keskustellaan, varsinkin sellaisissa piireissä, joissa joudutaan käytännöllisesti kosketuksiin kasvatustyön kanssa.

Näistä kysymyksistä ensimmäinen riippuu suuressa määrin kasvatustyötä harjoittavien orgaanien käytettävänä olevista voimista, keinoista ja mahdollisuuksista. Toinen seikka taas riippuu siitä, minkälaisista aineksista muodostuvat ne orgaanit tai ryhmät, jotka kussakin tapauksessa kasvatustyöharrastuksissa yhdistyvät tarkoitustensa mukaisien päämäärien saavuttamiseksi.

Jos kasvatustyön laadun määrääjinä ovat porvarilliset ainekset ja mielipiteet, niin luonnollisesti opetettavat aineet ovat sen mukaisia. Mitenkäs muutoin voisi olla! Nykyaikaisissa kouluissa, joista huolehtii ja määrää vallitseva järjestelmä, opetetaan kaikkia niitä aineita, mitkä ovat hyödyllisiä ja välttämättömiä vallitsevalle järjestelmälle. Jotkut voivat vielä olla sellaisessa harhaluulossa, että nykyaikainen koulukasvatus — porvarillinen koulukasvatus — kasvatustyössä katsoo oppilaiten yksilöllistä parasta ja koko kansan hyvää. Niin ei ole. Tieteitä ja taitoja opetetaan vain sen mukaisesti kuinka ne ovat välttämättömiä taloudelliselle elämälle ja soveliaita vallitsevassa

yhteiskunnassa yleisinä olevain käsitysten säilymiselle.

Kaikki sellaiset, jotka ovat vaivautuneet seuraamaan esimerkiksi amerikalaisen koulun kehitystä, ovat epäilemättä joutuneet havaitsemaan, että teknillisten tietojen ja taitojen opetuksessa edistytään, mutta sellaisissa aineissa, jotka koskevat yhteiskuntaoppia ja muita varsinaisia tieteitä, pyritään pysymään paikalla, vieläpä pääsemään taantumukseen käsin. Voimme vain kuvauksen vuoksi mainita, että yksin kehitysopinkin opettaminen haluttaisiin lopettaa — useissa valtioissa se kielletäänkin kokonaan.

Kaikki tämä siksi, että nykyaikainen tuotanto vaatii siihen osallistuvilta teknillisiä tietoja enempi kuin yksinkertainen eli alkuperäinen tuotanto ja toiselta puolen vallitseva järjestelmä sisäisten ristiriitaisuksiensa vuoksi joutuu yhä enempi ja enempi jarruttamaan yhteiskunnan kehitystä.

Vallitsevassa yhteiskunnassa hallitsevassa asemassa olevien aineiden elämä ja hyvinvointi riippuu yliarvon riistämisestä, s. o. siitä, että yhteiskuntahyödyllistä työtä tekeville työläisille anastetaan työn luomia eli tuottamia rikkauksia. Nämä ainekset luonnollisesti pitävät tätä seikkaa silmällä kaikissa yhteiskunnallisissa harrastuksissaan, joihin kuuluvat sellaiset kuin ovat koulut, kirkot, teatterit, sanomalehdet ja monet muut kasvatusvälineet; valtion eri orgaanit, lainlaatiakunnat, oikeuslaitokset, poliisit, sotilaslaitos ja muut hallinnolliset tai kurinpidolliset välineet.

Näiden erilaisten orgaanien ja keinojen toimintaa ja muotoa muutellaan aina sen mukaisesti kuinka hallitsevassa asemassa olevain edut kulloinkin vaativat, eikä suinkaan pidetä silmällä koko yhteiskunnan tai kaikkien siinä elävien ihmisten etuja. Samoin yleistä käsitystä ja moraalialue muovailaan aikain ja hallitsevain etujen mukaisesti. Varastaminen voi olla samalla kertaa laillista ja laitonta. Samoin murhaaminen. Jos joku nälkään nääntymäisillään oleva köyhä varastaa leipäkanni-

kau eli murhaa toisen ihmisen, niin hän tuomitaan vankilaan, mahdollisesti tapetaan rangaistuksen nimessä. Mutta samalla aikaa jos hallitsevassa asemassa olevat ainekset haluavat rosvoja joltain maalta eli kansakunnalta kaikki tälle kuuluvat luonnolliset ja muut rikkaudet, niin voidaan tämä kaikki toteuttaa ja murhata satoja, niin tuhansia ja miljoonia, ihmisiä ja ketään ei rangaista. Päinvastoin murhaajia ylistetään ja suurimmille rosvoille laitetaan muistopatsaat tulevien sukujen nähtäväksi.

Mutta aiheenamme olikin työväenliikkeessä tapahtuva kasvatustyö. Mikä pitäisi olla tässä kasvatustyössä perusvaikuttimena, sen lopullisena päämääränä? Jokapäiväisessä elämässä, s. o. toimeentulossa tarvittavien välineiden hankinnassa välttämättömien keinojen ja taitojen ymmärtäminen. Otamme yhden esimerkin. Olettakaamme, että meidän elämä ja hyvinvointi jonakin päivänä välttämättömästi joutuisi riippuvaksi shakkipelistä, sen voittamisesta tai häviämisestä. Epäilemättä meille tulisi peruskysymykseksi oppia tuntemaan, mitä kyseessä olevassa pelissä ovat napulat tarkoittavat ja kuinka niitä täytyy muuttaa yrittäessään voittaa pelin.

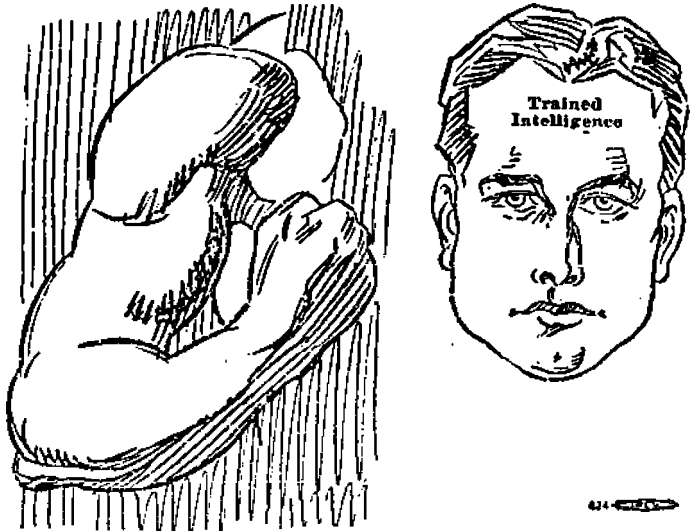
Meidän elämmämme vallitsevassa yhteiskunnassa riippuu paljon monipuolisemmasta pelistä kuin shakkipeli. Samoin jälkeläistemme elämä. Siksi pitäisi opetuksemme perustana oleman juuri tuossa jokapäiväisessä elämässä tarvittavien tietojen ja taitojen opettaminen.

Me elämme luokkayhteiskunnassa. Ja samantapaisessa ympäristössä eli yhteiskunnassa joutuvat elämään jälkeläisemme ja heidän jälkeläisensä, aina siihen saakka kunnes luokkayhteiskunta häviää. Meidän ja jälkeläistemme elämän hyvinvointi, se kokonaisuudessaan, riippuu siitä kuinka onnistumme luokkayhteiskunnassa välttämättömästi käynnissä olevassa luokkataistelussa.

Kenenkään ei pitäisi ymmärtää väärin luok-

kataistelua. Joistakin voi tuntua siltä kuin luokkataistelulla ymmärrettäisiin jotain hirtittävää, jotain kauheaa ainoastaan. Niin ei ole. Luokkataistelu ei ole mitään muuta kuin olemassaolon taistelua — ja sitä joudumme käymään jatkuvasti ollenkaan välittämättä meidän persoonallisesta halustamme.

Menneinä aikoina ihmiset joutuivat uhraamaan energiansa olemassaolon taistelussa luontoa vastaan. Vähitellen ja vähitellen ihmiset ovat voineet parantaa tuotantovälineitä, tieteen ja tekniikan kehityksen kautta. Ihmiset eivät niinkään enää joudu hujalle luontoa vastaan taistelussa. Johan pidetään tavallisena

Mitä vallistuneempaa työväenluokka on, sitä menestyksellisemmin se voi taistella luokkaastujensa puolesta.

sananpartta, että ihmiset ovat luonnon herroja. Myönnettävästi ihmiset voivat saada luonnosta irti, luonnon rikkauksien kautta, runsaassa määrin kaikkia niitä, mitä he tarvitsevat jokapäiväisessä elämässään. Mutta nämä tuotantovälineet, joita ihmiset tarvitsevat jokapäiväisen elämän välineiden tuottamisessa, kuuluvat yksityisille ja näin ollen näemme omistavan ja omistamattoman luokan, s. o. sellaisia ihmisiä, jotka omistavat itseasiassa kaikki tuotantovälineet ja sellaisia, jotka eivät omista sanottavasti mitään. Nämä omistamattomat, joihin nykyaikaiset palkkatyöläiset kuuluvat, joutuvat olemassaolonsa taistelussa kiertämättömästi niitä vastaan, jotka omistavat tuotantovälineet. Tätä taistelua me nimi-

tämme luokkataisteluksi. Pohjaltaan se kuitenkin ei ole mitään muuta kuin olemassaolon taistelua.

Olemassaolon taistelu — luokkataistelu — eroaa shakkipelistä erikoisemmin siinä, että siihen osallistuvat suuret joukot. Jonkkopelissä vaaditaan yhtenäisyyttä, säännöllisyyttä, eli sitä, mitä me tavallisesti sanomme järjestyneisyydeksi.

Jos me katsomme nykyaikaista tuotantoa, niin me näemme siinä vain suurten joukkojen yhteistyöskentelyä; yhteistyöskentelyä, minkä tuloksena valmistuu lukemattoman erilaisia tuotteita. Yksilöt ovat vain osia, mitättömiä murusia suuresta kokonaisuudesta.

Kaikkialla vain joukkotoimintaa, joukko-työskentelyä. Samoin täytyy olla luokkataistelussa. Sitä seikkaa täytyisi työväenliikkeen yhteistoiminnalla yllä pidettävän kasvatustyön pitää aina silmällä. Porvarillinen koululaitos kylläksi opettaa yksilöllisyyttä. Mutta ei ollenkaan sellaista yhtenäisyyskäsitystä, mikä olisi hyödyksi työläisille olemassaolon taistelussa.

Nuorisollemme tarkoitettussa kasvatustyössä voi kylläkin olla mukana vaikuttamassa paikallisesta ympäristöstämme riippuvat vaatimukset ja tarpeet. Mutta ne eivät saisi missään tapauksessa päästä sen perussyöksi ja tarkoitukseksi, sen paremmin kuin joittenkin yksilöiden erikoiseduiksi ja hyödyiksi tarkoitettut tiedot ja taidot. Joukkokasvatuksen perustarkoituksena täytyy olla joukkojen yhteishyvä ja etu, työläisten luokkaetu ja menestys. Muussa tapauksessa se ei ole työväenliikkeen joukkokasvatusta, eikä ansaitse työväenliikkeen tunnustusta, eikä kannatusta.

Miten tässä kasvatustyössä sitten parhaiten onnistumme? Siinä onkin kysymys, jossa voimme helposti joutua esittämään huonojakin keinoja ja jossa voimme myös helposti jättää huomioon ottamatta hyvät esimerkit ja keinot. Eräs seikka, josta tässä yhteydessä erikoisesti haluamme mainostaa, sisältyy vaatimukseen, minkä meidän täytyy pitää työläisvanhemmille kuuluvana. Ja sitä ajatusta tulkitsemaan tainasimme alkuun Goethelta ajatuksen.

Työläisvanhempien, toisin sanoen, vanhemman väestön, pitäisi aina pyrkiä olemaan hy-

vänä esimerkkinä nuorisolle. Siitä on suuri hyöty kasvatustyön onnistumiselle. Niinpä jos me haluamme nuorisollemme kasvattaa järjestymisen suurta merkitystä ja välttämättömyyttä, meidän pitäisi ennenkaikkea itsekohdaltamme osoittaa järjestymisen käytännöllistä ymmärtämystä. Jos me itse olemme välinpitämättömiä järjestymiseen ja perusteelliseen luokkataisteluun — yhteistoimintaan luokkamieleessä — nähden, niin me näytämme varsin huonoa esimerkkiä nuorisollemme.

Olisiko ollenkaan väärin vaikka sanoisimme, että vanhemmilla ei ole edes oikeuttakaan vaatia nuorilta hyviä avuja, jos he itse eivät tahdo niitä harjoittaa. Vanhempien pitäisi ennenkaikkea itse aina ja jokainen hetki pyrkiä paremmuuteen olemassaolon taistelussa. Näin jos tehdään, niin voidaan odottaa hyvää nuorisoltakin, s. o. paremmin onnistua kasvatustyössä. Tosin monesti ilmenee vastakohtana ympäristö.

Montaigne aikoinaan huomautti, että se on oikeastaan elämä ja hyvä seura, mikä ihmiset sittenkin suuremmaksi osaksi muodostaa. Nuorisolle täytyy antaa järjestyneiden työläisten seuraa, esimerkiksi kelpavaa opetusta tässä tapauksessa. Sellaista kuitenkin ei voida antaa sellaisissa piireissä, joissa vanhemmat ovat järjestymättömiä, keskenänsä kinastelevia ja kilvoittelevia yksilöitä, jotka eivät käytännöllisessä elämässään käsitä työläisten keskinäistä luokkasolidaarisuutta.

Kaikkien meidän pitäisi jo nykyaikana nähdä, että työläisten täytyy joskus kyetä suorittamaan omintakeista työtä yhteiskunnallista elämää koskevissa kysymyksissä — laatimaan omat lakinsa, kehittämään oman filosofiansa ja käsityksensä, suunnittelemaan tuotannollisen elämän erinäiset tehtävät ja myös huolehtimaan hallinnosta. Porvarillinen yhteiskunta joutuu välttämättömästi yhä enempi ja enempi kahlehtimaan ja väärentämään elämän todellisuuden. Tulee aika, jolloin vanhan — tämän vallitsevan — yhteiskunnan puitteissa kehittynyt uusi yhteiskunta astuu yhä enempi ja enempi määräämään — kunnes se vihdoin kykenee hävittämään kokonaisuudessaan vanhan kuoren, kapitalistisen järjestelmän.

Työläisten joukkokasvatus, niin hyvin nuo-

risoa kuin vanhempaakin väestöä koskeva, ei ole tuloksia tuottavaa ja merkityksellistä ellei se jaksaa käsittää näitä kiertämättömiä kysymyksiä ja uskalla käydä niihin käsiksi innolla ja päättävyydellä. Nuorisollemme kuuluva tulevaisuus ei voi nyttää lupaavalta, jos me edelleenkin yritämme kaikkialla säilyttää porvarillisen ulkokullaisuuden ja valheellisen yksilöllisyyden. Siksi sitä parempi mitä pikemmin me nuorisoamme koskevassa kasvatustyössä asetamme tinkimättömästi etutilalle yhteiskunnalliset kysymykset materialistisessa ymmärryksessä ja selvän luokkataistelun tun-

nustuksen antavassa mielessä. Ja myös tulokset kasvatustyössämme ovat paremmat jos kaikki omalta kohdaltamme olemme käytännöllisesti esimerkiksi kelpaavia työväenluokan jäseniä; sellaisia, jotka ovat järjestyneet käytännöllisessä elämässä. Nykyaikana meidän järjestymisemme ilmaantuu suurin piirtein vain puhumisena, kirjoittamisena, laulamisena, runoilemisena tai jonain muuna sellaisena harrastuksena, mikä ei ulotu "sunnuntaitakimme" taskujen ulkopuolelle.

—Paavai.

RUNOHEPONI

Kirj. Ivanoff.

*Laiha on ja laiskanlainen
suotu mulle runohepo;
ratsu raihmas, rampa vainen
— paras kai sill' haudan lepo!*

*Tuumin tuota, mitä maksaa
hoivaella moista luuskaa.
Harvoim ravata se jaksaa,
konsaan saa ei "lennon" puuskaa.*

*Joskus sentään, kun sen selkää
ravisian, se hetken ravaa;
sitäkään ei silloin pelkää;
onko juoksu onnahtavaa.*

*Usein saa se vatsanväänteen
— palan liian suuren haukkaa.
Joskus tekee senkin käänteen:
vicraan lautumille laukkaa.*

*Mutta vaikk' on semmoinenki,
hepoain en siksi hyli;
onhan tuo nyt "ajan henki"
kurkistella aidan yli.*

*— Ajan henki — aivan totta;
matalat myös raja-aidat.
Hittoko nyt selvän ottan,
missä laidunten on laidat!*

*Ravatkoon siis, minkä jaksaa;
tarvis ei sen hellävaroin
hemmotella ajan taksaa,
kurkistella kutsein aroin.*

*Ravaa hepo — kademieltä
kanna vaikk' en lenostasi,
mutta — poikkeat kun tieltä,
varo toki — kuonoasi!*